

จังหวัดตราด

1. สถานการณ์ท่องเที่ยวของจังหวัด

จังหวัดตราดมีสถานที่ท่องเที่ยวหลากหลาย และอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร เหมาะแก่การท่องเที่ยวได้หลายรูปแบบ เป็นแหล่งโบราณสถาน พิพิธภัณฑสถาน และวัดสำคัญทางประวัติศาสตร์ เช่น วัดบุปผาราม วัดไผ่ล้อม ซึ่งเป็นวัดที่มีบทบาทสำคัญที่สุดต่อการศึกษาศาสนาของจังหวัดตราด โดยวัดแห่งนี้เคยเป็นที่พำนักของบิดาแห่งการศึกษาจังหวัดตราด ภายในบริเวณวัดยังมีสวนพุทธธรรมให้สำหรับประชาชนได้ใช้เป็นที่ปฏิบัติธรรม และมีเจดีย์พิพิธภัณฑสถานสามท่านเจ้าคุณซึ่งเป็นที่เคารพบูชาของคนในจังหวัดตราด เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น เกษตรห้วยน้ำขาว ชมการเลี้ยงปูน้ำจืด และเทคนิคการเก็บรักษาไม้ให้กระดองปูแข็ง ชมลานปูไข่ สนุกกับการจับปูไข่และเก็บหอยนานาชนิดเมื่อเย็นน้ำทะเลลง เดินเที่ยวชมเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน ชมหิ่งห้อยยามค่ำคืน และปูแสมล้างไข่ในช่วงเดือนตุลาคม

ปี 2551 เป็นปีที่มีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวมากเฉพาะช่วงเทศกาลเนื่องจากเป็นฤดูกาลท่องเที่ยวของจังหวัดในช่วงเดือนตุลาคม-เดือนเมษายน

บรรยากาศการท่องเที่ยวในไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 4 อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เนื่องจากนักท่องเที่ยวจะนิยมเที่ยวเกาะช้างมากกว่าเที่ยวในตัวเมืองตราด ส่วนในไตรมาสที่ 2-3 บรรยากาศค่อนข้างเงียบเหงา เนื่องมาจากปัญหาน้ำมันที่มีราคาสูงขึ้น ไทยได้ผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจโลก และปัญหาการเมือง

ช่วงเวลาที่มีย่านักท่องเที่ยวมากในปี 2551 คือ เดือนตุลาคม-เดือนเมษายน

แหล่งท่องเที่ยวที่นิยมซื้อของฝากมาก ได้แก่

แหล่งท่องเที่ยว	สินค้าที่นักท่องเที่ยวชอบซื้อมากที่สุด
อบจ. ตราด	ของฝากทั่วไป น้ำมันเหลือง
ศูนย์ OTOP	เสื้อผ้า ของฝากเมืองตราด เสื้อผ้า ของฝากเมืองตราด
สวนสวรรค์ตะวันออก	สมุนไพร

2. โครงสร้างทั่วไปของผู้เดินทางเข้าไปท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีทั้งสิ้น 6,910 ตัวอย่าง แบ่งเป็นคนไทยร้อยละ 72 และชาวต่างประเทศร้อยละ 28 โดยมีกลุ่มคนไทยที่ค้างคืนร้อยละ 98 และชาวต่างประเทศค้างคืนร้อยละ 96

2.1 ภูมิลำเนาถิ่นที่อยู่อาศัย

คนไทยที่เดินทางมาตลาด ส่วนใหญ่มาจากภาคอีสาน และกรุงเทพฯ ด้วยสัดส่วนร้อยละ 27 และ 24 ตามลำดับ ส่วนชาวต่างประเทศส่วนใหญ่จะมาจากประเทศในเอเชียและยุโรป ด้วยสัดส่วนร้อยละ 28 และ 47 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ภูมิลำเนาของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวคนไทยที่มาตลาด ในปี 2551

จังหวัด	ภูมิลำเนา	คนไทย			ภูมิลำเนา	ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
ตลาด	1. กรุงเทพฯ ฯ	38.04	23.63	23.90	1. ทวีปอเมริกา	10.96	21.45	21.06
	2. ภาคกลาง	17.39	17.95	17.94	2. ทวีปยุโรป	79.45	45.32	46.61
	3. ภาคตะวันตก	3.26	3.34	3.34	3. โอเชียเนีย	2.74	4.84	4.76
	4. ภาคตะวันออก	25.00	15.17	15.35	4. ทวีปเอเชีย	6.85	28.33	27.52
	5. ภาคเหนือ	7.61	12.22	12.13	5. ตะวันออกกลาง	0.00	0.05	0.05
	6. ภาคใต้	2.17	0.14	0.18	6. ทวีปแอฟริกา	0.00	0.00	0.00
	7. ภาคอีสาน	6.52	27.55	27.16		0.00	0.00	0.00
	ยอดรวม (ร้อยละ)	100.00	100.00	100.00	ยอดรวม (ร้อยละ)	100.00	100.00	100.00
	ยอดรวม (คน)	94	4856	4950	ยอดรวม (คน)	74	1886	1960

2.2 เพศ อายุ อาชีพ รายได้

คนไทย

กลุ่มตัวอย่างคนไทยประกอบด้วยเพศหญิงและชายในสัดส่วนร้อยละ 49:51 ประมาณร้อยละ 91 เป็นผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 45 ปี ส่วนใหญ่เป็นแรงงานรับจ้าง (23%) ข้าราชการ-วิสาหกิจ (18%) และทำธุรกิจส่วนตัว (31%) ในด้านรายได้ ร้อยละ 94 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้มีรายได้ต่ำกว่า 30,000 บาทต่อเดือน

ชาวต่างประเทศ

ชาวต่างประเทศที่มาจังหวัดตราด ร้อยละ 51 เป็นเพศชาย กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 15-44 มีมากถึงร้อยละ 90 ของกลุ่มตัวอย่าง อาชีพของผู้เดินทางส่วนใหญ่คือ ข้าราชการ (5%) เจ้าของกิจการ (72%) และแรงงานรับจ้าง (11%) โดยทั้ง 3 กลุ่มมีสัดส่วนรวมกันถึงร้อยละ 88 ของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 96 เป็นกลุ่มผู้มีรายได้ต่ำกว่า 40,000 เหรียญสหรัฐต่อปี

ตารางที่ 2 เพศ อายุ อาชีพของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวคนไทยที่มตราด ในปี 2551

ตราด	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
เพศ	ชาย	51.06	50.86	50.87	56.76	50.95	51.17
	หญิง	48.94	49.14	49.13	43.24	49.05	48.83
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
อายุ	15-24 ปี	19.15	7.25	7.47	16.22	8.96	9.23
	25-34 ปี	32.98	47.53	47.25	41.89	46.08	45.92
	35-44 ปี	35.11	36.39	36.36	29.73	35.47	35.26
	45-54 ปี	8.51	7.72	7.74	10.81	7.37	7.50
	55-64 ปี	3.19	1.09	1.13	1.35	1.80	1.79
	65 ปีขึ้นไป	1.06	0.02	0.04	0.00	0.32	0.31
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
อาชีพ	เจ้าของกิจการ	25.53	31.59	31.47	40.54	72.96	71.73
	ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	23.40	18.37	18.46	4.05	4.83	4.80
	พนักงานบริษัท	7.45	13.67	13.56	13.51	1.70	2.14
	แม่บ้าน	2.13	0.74	0.77	2.70	0.69	0.77
	นักเรียน นักศึกษา	11.70	3.89	4.04	18.92	5.25	5.77
	เกษียณ	3.19	0.29	0.34	0.00	1.17	1.12
	เกษตรกร	2.13	7.13	7.03	5.41	2.81	2.91
	แรงงานรับจ้าง	22.34	22.98	22.97	14.86	10.39	10.56
	อื่นๆ	2.13	1.34	1.35	0.00	0.21	0.20
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ตารางที่ 3 โครงสร้างด้านรายได้ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวคนไทยที่มาตราด
ในปี 2551

จังหวัด	รายได้ (บาทต่อปี)	ชาวไทย			รายได้ (US\$ ต่อปี)	ชาวต่างชาติ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	Total		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	Total
ตราด	ไม่มีรายได้	10.64	4.02	4.14	1.less than USD 10,000 / Year	37.84	28.58	28.93
	น้อยกว่า 10,000	14.89	9.12	9.23	2.USD 10,000 – 14,999 / Year	9.46	30.06	29.29
	10,000-15,000	30.85	49.55	49.19	3.USD 15,000 – 19,999 / Year	9.46	31.81	30.97
	15,001-30,000	27.66	32.13	32.04	4.USD 20,000 – 39,999 / Year	6.76	6.68	6.68
	30,001-45,000	15.96	4.55	4.77	5.USD 40,000 – 59,999 / Year	14.86	1.33	1.84
	45,001-60,000	0.00	0.39	0.38	6.USD 60,000 – 79,999 / Year	21.62	0.90	1.68
	60,000-75,000	0.00	0.04	0.04	7.USD Over 80,000 / Year	0.00	0.64	0.61
	75,001-90,000	0.00	0.08	0.08				
	มากกว่า 90,000	0.00	0.12	0.12				
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	รวม (%)	100.00	100.00	100.00
ยอดรวม (คน)	94	4856	4950	ยอดรวม (คน)	74	1886	1960	

3. พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยว/พักผ่อนในแต่ละครั้ง

คนไทย

วัตถุประสงค์หลักของนักเดินทางที่มาเป็นการเดินทางเพื่อท่องเที่ยวร้อยละ 85 และเพื่อประชุม/สัมมนาร้อยละ 8 โดยมีมากถึงร้อยละ 37 ของกลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาเที่ยวตราดจังหวัดเดียว ประมาณร้อยละ 2 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ได้ค้างคืน การมาเยือนจังหวัดตราด ร้อยละ 87 เป็นการเดินทางครั้งแรกในปี 2551 สำหรับผู้ร่วมทางร้อยละ 37 เป็นการเดินทางมากับเพื่อน และร้อยละ 18 เดินทางมากับครอบครัว โดยส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ร่วมทางมากกว่า 3-4 คน

ชาวต่างประเทศ

วัตถุประสงค์หลักร้อยละ 98 เป็นการเดินทางมาตราดเพื่อท่องเที่ยว/พักผ่อน และมีประมาณร้อยละ 1 ที่เดินทางมาเยี่ยมญาติ โดยมีร้อยละ 10 ของกลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาเที่ยวตราดจังหวัดเดียว และอีกร้อยละ 79 เดินทางท่องเที่ยว 2-3 จังหวัด ร้อยละ 4 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ได้ค้างคืน และร้อยละ 91 เป็นการเดินทางมาตราดเป็นครั้งแรกในปี 2551 สำหรับผู้ร่วมทางร้อยละ 54 เป็นการเดินทางมากับเพื่อน และร้อยละ 11 เดินทางมากับครอบครัว ส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ร่วมทาง 1-2 คน

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของนักเดินทางชาวไทยและชาวต่างประเทศ (ร้อยละ)

ตราด	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
วัตถุประสงค์ ของการท่องเที่ยว	1. ท่องเที่ยว/พักผ่อน	81.91	84.99	84.93	97.30	98.30	98.27
	2. ประชุม/อบรม/สัมมนา/ดูงาน	2.13	8.01	7.90	0.00	0.05	0.05
	3. ติดต่อธุรกิจ	3.19	1.17	1.21	0.00	0.21	0.20
	4. ปฏิบัติราชการ/ปฏิบัติงาน	0.00	1.69	1.66	0.00	0.11	0.10
	5. เยี่ยมญาติ/เพื่อน	10.64	4.04	4.16	2.70	1.11	1.17
	6. ชมนิทรรศการ/แสดงสินค้า	0.00	0.06	0.06	0.00	0.00	0.00
	7. ได้รับรางวัล	0.00	0.02	0.02	0.00	0.00	0.00
	8. ไหว้พระ ปฏิบัติธรรม	1.06	0.02	0.04	0.00	0.05	0.05
	9. อื่นๆ	1.06	0.00	0.02	0.00	0.16	0.15
		รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
จำนวนจังหวัดที่ ท่องเที่ยว	1 จังหวัด	41.49	36.53	36.63	0.00	10.07	9.69
	2 จังหวัด	54.26	55.42	55.39	2.70	40.83	39.39
	3 จังหวัด	4.26	6.90	6.85	13.51	40.67	39.64
	4 จังหวัด	0.00	1.05	1.03	36.49	5.41	6.58
	5 จังหวัดขึ้นไป	0.00	0.10	0.10	47.30	3.02	4.69
		รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
จำนวนการเยี่ยม เยือน	จำนวน 1 ครั้ง	89.36	86.57	86.63	97.30	91.25	91.48
	จำนวน 2 ครั้ง	6.38	9.00	8.95	1.35	7.64	7.40
	จำนวน 3 ครั้ง	1.06	3.73	3.68	0.00	0.74	0.71
	จำนวน 4 ครั้ง	1.06	0.37	0.38	1.35	0.11	0.15
	จำนวน 5 ครั้งขึ้นไป	2.13	0.33	0.36	0.00	0.27	0.26
		รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
ผู้ร่วมทาง	คนเดียว	27.66	5.46	5.88	75.68	16.12	18.37
	เพื่อนหรือแฟน	23.40	14.74	14.91	16.22	54.98	53.52
	ครอบครัว	6.38	18.08	17.86	4.05	11.29	11.02
	ญาติ	12.77	17.20	17.11	1.35	6.20	6.02
	กลุ่มที่ทำงานร่วมกัน	10.64	14.62	14.55	1.35	3.34	3.27
	อื่นๆ	12.77	22.01	21.84	1.35	6.52	6.33
		รวม	6.38	7.89	7.86	0.00	1.54

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของนักเดินทางชาวไทยและชาวต่างประเทศ (ต่อ)

ตราด	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
จำนวนผู้ร่วม ทาง	จำนวน 1 คน	27.66	5.46	5.88	75.68	16.12	18.37
	จำนวน 2 คน	23.40	14.74	14.91	16.22	54.98	53.52
	จำนวน 3 คน	6.38	18.08	17.86	4.05	11.29	11.02
	จำนวน 4 คน	12.77	17.20	17.11	1.35	6.20	6.02
	จำนวน 5 คน	10.64	14.62	14.55	1.35	3.34	3.27
	จำนวน 6-10 คน	12.77	22.01	21.84	1.35	6.52	6.33
	จำนวนมากกว่า 10 คน	6.38	7.89	7.86	0.00	1.54	1.48
	รวม		100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

4. แรงจูงใจในการเดินทางและแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด

แรงจูงใจสำคัญที่ดึงดูดให้นักทัศนกรไทยมาจังหวัดตราด ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยว อาหารอร่อย และเวลาในการเดินทาง ตามลำดับ

สำหรับนักท่องเที่ยวไทยนั้น แรงจูงใจสำคัญที่มาจังหวัดตราด คือ อาหารอร่อย เวลาในการเดินทาง และสถานที่ท่องเที่ยว โดยปัจจัยทั้งสามสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวมาจังหวัดตราดได้มากกว่าร้อยละ 70

ส่วนนักทัศนกรชาวต่างประเทศ ร้อยละ 23 ตอบว่ามาจังหวัดตราด เพราะความสะดวกในการเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว ร้อยละ 20 ตอบว่าเพราะอาหารอร่อย

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ แรงจูงใจที่สำคัญ ได้แก่ อาหารอร่อย สินค้าราคาถูก และสถานที่ท่องเที่ยว โดยปัจจัยทั้งสามสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวมาจังหวัดตราดมากกว่าร้อยละ 73

ตารางที่ 5 แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาจังหวัดตราด ในปี 2551

แรงจูงใจของการมาเที่ยว	นักท่องเที่ยว		นักท่องเที่ยว	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
สถานที่ท่องเที่ยว	27.66	19.05	22.97	16.70
มีความปลอดภัย	2.13	1.24	0.00	3.76
อาหารอร่อย	20.21	20.92	14.86	44.80
ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	10.64	22.57	2.70	11.19
ช่วงเทศกาล	2.13	4.41	0.00	2.86
การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว	7.45	9.04	6.76	2.28
สินค้าราคาถูก	2.13	10.54	10.81	11.77
ระยะทาง	9.57	7.60	6.76	3.02
เวลาในการเดินทาง	15.96	3.73	33.78	3.34
อื่นๆ	2.13	0.91	1.35	0.27
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00

สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดที่นักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยวมากที่สุด 3 อันดับแรก ทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ได้แก่ ชายหาด น้ำตก ถ้ำ แหล่งช้อปปิ้ง และพิพิธภัณฑ์ตามลำดับ

ตารางที่ 6 สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดที่นักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยว	กลุ่มตัวอย่าง	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
วัด	15.14	4.31
พระราชวัง	0.00	0.00
แหล่งบันเทิงนันทนาการ	3.34	5.45
อุทยานแห่งชาติ	1.21	1.19
อุทยานประวัติศาสตร์	0.00	0.00
พิพิธภัณฑ์	17.52	8.69
ชายหาด น้ำตก ถ้ำ	41.82	48.13
แหล่งช้อปปิ้ง	20.97	32.23
สวนสัตว์ สวนสนุก	0.00	0.00
รวม	100.00	100.00

5. การประเมินคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่พักผ่อน

5.1 คุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว

จังหวัดตราดจัดว่าเป็นจังหวัดที่มีปัญหาตามแหล่งท่องเที่ยวไม่มาก สำหรับชาวไทย แหล่งท่องเที่ยวที่มีปัญหามากที่สุดในจังหวัดตราด คือ ชายหาด น้ำตก ถ้ำ ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จะพบปัญหามาก คือ ชายหาด น้ำตก ถ้ำ เช่นกัน

ตารางที่ 7 ปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาจังหวัดตราดในปี 2551

แหล่งท่องเที่ยว		ร้อยละของผู้มีปัญหาในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
ตราด	วัด	0.38	0.61
	พระราชวัง	0.00	0.00
	แหล่งบันเทิงนันทนาการ	0.36	0.71
	อุทยานแห่งชาติ	0.06	0.26
	อุทยานประวัติศาสตร์	0.04	0.10
	พิพิธภัณฑ	0.04	0.46
	ชายหาด น้ำตก ถ้ำ	2.16	2.30
	แหล่งช้อปปิ้ง	0.36	0.87
	สวนสัตว์ สวนสนุก	0.04	0.00
	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	4,950	1,960

5.2 คุณภาพการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะ

คุณภาพการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะของจังหวัดตราดอยู่ในเกณฑ์ดีมาก นักเดินทางชาวไทยที่มาจังหวัดตราด ส่วนใหญ่คือร้อยละ 7.05 ของกลุ่มตัวอย่างตอบว่ามีปัญหาด้านการใช้เรือโดยสารร้อยละ 1.56 ด้านรถประจำทาง ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีปัญหามากกับการใช้บริการเรือโดยสาร ร้อยละ 3.93 รถแท็กซี่ ร้อยละ 1.48 รถประจำทางร้อยละ 0.92 และรถมอเตอร์ไซค์ ร้อยละ 0.77

ตารางที่ 8 ปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะของนักเดินทางที่มาจังหวัดตราดในไตรมาสที่ 2/2551

ระบบขนส่งสาธารณะ		ร้อยละของผู้มีปัญหาในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
ตราด	รถประจำทาง/รถสองแถว	1.56	0.92
	เรือโดยสาร	7.05	3.93
	รถแท็กซี่/รถสามล้อ/แท็กซี่	0.08	1.48
	รถมอเตอร์ไซด์รับจ้าง	0.04	0.77
	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	4,950	1,960

5.3 คุณภาพการให้บริการสถานที่พักของจังหวัด

ในการประเมินการให้บริการของสถานที่พักแรมในจังหวัดตราด ทั้งในด้านของ คุณภาพ ความสะอาด และสุขอนามัยอาหารของที่พักแรม พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ ประมาณร้อยละ 89 มีความพอใจในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้านที่เหลือเป็นระดับดี โดยไม่พึงพอใจ เพียงเล็กน้อยในแต่ละด้าน สำหรับนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ส่วนใหญ่จะมีความพึงพอใจใน บริการของสถานที่พักในจังหวัดตราดระดับพอใช้ ร้อยละ 70 71 และ 69 ตามลำดับ และระดับดีใน สัดส่วนร้อยละ 30 28 และ 30 ตามลำดับ โดยมีความไม่พึงพอใจในแต่ละด้านไม่ถึงร้อยละ 1

ตารางที่ 9 การประเมินคุณภาพการให้บริการสถานที่พักของจังหวัดตราดในปี 2551

		นักท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
คุณภาพของที่พักแรม	แย่	0.02	0.39
	พอใช้	88.56	69.92
	ดี	11.41	29.70
	รวม	100.00	100.00
ความสะอาดของที่พักแรม	แย่	0.04	0.60
	พอใช้	88.70	70.93
	ดี	11.26	28.46
	รวม	100.00	100.00

ตารางที่ 9 การประเมินคุณภาพการให้บริการสถานที่พักของจังหวัดตราดในปี 2551 (ต่อ)

		นักท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
สุขอนามัยของอาหารของที่พักรวม	แย่มาก	0.13	0.60
	พอใช้	88.51	69.23
	ดี	11.36	30.16
	รวม	100.00	100.00

5.4 ข้อคิดเห็นของนักเดินทางด้านบริการของจังหวัด

ผลการสำรวจข้อคิดเห็นจากนักวิจัยภาคสนาม ผู้ประกอบการและผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดด้วยแบบสอบถาม พอสรุปประเด็นปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวจังหวัดตราดได้ดังนี้

- สภาพดินฟ้าอากาศที่เป็นอุปสรรคในการท่องเที่ยว เช่น ช่วงฤดูฝน
- สินค้ามีราคาค่อนข้างแพง
- ความไม่ซื่อสัตย์ของผู้ให้บริการ และการเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยวในบางแหล่งท่องเที่ยว

6. โครงสร้างการใช้จ่าย

6.1 ค่าใช้จ่ายของคนไทยที่จัดการเดินทางเอง

นักเดินทางคนไทยที่จัดการเดินทางเอง ถ้าไม่ค้างคืนจะมีค่าใช้จ่ายในระหว่างท่องเที่ยวที่จังหวัดตราดเฉลี่ย 2,354 บาทต่อคนต่อวัน ค่าใช้จ่ายหลักมี 4 รายการ คือ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (21%) อาหารและเครื่องดื่ม (37%) ค่าพาหนะภายในจังหวัด (33%) และค่าเสื้อผ้าและอุปกรณ์เดินทาง (6%)

สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีการค้างคืนในจังหวัดตราด ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 1,454 บาท ค่าใช้จ่ายหลักได้แก่ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (23%) อาหารและเครื่องดื่ม (24%) ค่าที่พักภายในจังหวัด (24%) ค่าพาหนะเดินทางภายในจังหวัด (22%)

6.2 ค่าใช้จ่ายของคนไทยที่มากับบริษัทนำเที่ยว

นักท่องเที่ยวที่ไม่ได้ค้างคืนที่ตราด จะมีค่าใช้จ่ายในระหว่างท่องเที่ยวที่จังหวัดตราด เฉลี่ย 3,306 บาทต่อคนต่อวัน ค่าใช้จ่ายหลักมี 4 รายการ คือ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (14%) อาหารและเครื่องดื่ม (7%) ค่าพาหนะภายในจังหวัด (12%) และค่าใช้จ่ายอื่นๆ (60%)

ส่วนนักท่องเที่ยวจะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยวันละ 1,865 บาทต่อคน โดยค่าใช้จ่ายหลัก ได้แก่ ค่าพาหนะเดินทางภายในจังหวัด (6%) ค่าที่พัก (4%) ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (17%) และค่าใช้จ่ายอื่นๆ (57%)

6.3 ค่าใช้จ่ายของชาวต่างประเทศที่จัดการเดินทางเอง

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 2,728 บาทรายการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่ไม่ค้างคืนมี 4 รายการหลัก ได้แก่ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (19%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (32%) ค่าพาหนะภายในจังหวัด (28%) และค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง (15%)

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีการค้างคืนในจังหวัดตราด ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 2,390 บาท ค่าใช้จ่ายหลัก ได้แก่ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (10%) อาหารและเครื่องดื่ม (26%) ค่าที่พักภายในจังหวัด (38%) และ ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (16%)

6.4 ค่าใช้จ่ายของชาวต่างประเทศที่มากับทัวร์

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 2,105 บาทต่อคนต่อวัน รายการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่ค้างคืนมี 4 รายการหลัก ได้แก่ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (12%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (6%) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ (52%) และค่าที่พัก (6%)

ตารางที่ 10 แสดงค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนของนักท่องเที่ยว นักทัศนจร จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่ายต่างๆ ปี 2551

ค่าใช้จ่ายในจังหวัดตราด	จัดการเดินทางมาเอง(ร้อยละ)				จัดการเดินทางมากับบริษัทนำเที่ยว(ร้อยละ)			
	นักทัศนจร		นักท่องเที่ยว		นักทัศนจร		นักท่องเที่ยว	
	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ
1. ค่าเสื้อผ้า อุปกรณ์การเดินทาง	5.90	2.53	4.27	6.39	6.67	0.00	7.43	13.01
2. ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด	33.36	28.30	22.38	16.09	12.28	0.00	6.56	4.43
3. ค่าที่พัก	0.00	0.00	24.34	37.63	0.00	0.00	4.16	6.27
4. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	37.13	32.24	24.44	25.89	7.12	0.00	8.59	6.44
5. ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก	20.53	19.29	22.92	10.04	13.52	0.00	16.52	11.87
6. ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง	1.64	15.26	0.67	3.61	0.27	0.00	0.12	5.78
7. ค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัด	0.33	2.38	0.06	0.06	0.00	0.00	0.05	0.05
8. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	1.10	0.00	0.93	0.28	60.14	0.00	56.58	52.16
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	0.00	100.00	100.00
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/คน/วัน	2,354.03	2,727.70	1,454.17	2,389.88	3,305.88	0.00	1,865.05	2,105.17
ระยะเวลาพักเฉลี่ย(วัน)			3.09	7.93			3.12	7.60

7. ระยะเวลาในการพำนัก

ผู้ที่จัดการเดินทางเองและค้างคืน มักใช้เวลาพำนักที่ตราดเฉลี่ย 3.09 วันสำหรับชาวไทย และ 7.93 วันสำหรับชาวต่างประเทศ ส่วนผู้ที่เดินทางมากับบริษัทนำเที่ยว โดยเฉลี่ยชาวต่างประเทศใช้เวลาพำนัก 7.60 วัน และ 3.12 วันสำหรับคนไทย

8. โอกาสที่จะกลับมาเยือนจังหวัดตราด

ผู้เดินทางทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการเดินทางมาเยือนตราด โดยมีร้อยละ 98.02 ของนักท่องเที่ยวชาวไทย และร้อยละ 94.40 ของชาวต่างชาติที่กลับมาเยือนจังหวัดนี้อีกภายใน 3 ปี

จังหวัดท่องเที่ยว	ชาวไทย			ชาวต่างชาติ		
	มา	ไม่มา	จำนวนตัวอย่าง	มา	ไม่มา	จำนวนตัวอย่าง
ตราด	98.02	1.98	1,515	94.40	5.60	393

.....